

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2010 r.

Jolanta Fedak

DSR-II-07-24-1-BZ/10

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej Senatu
Senat RP**

Odpowiadając na wystąpienie Pana Przewodniczącego z dnia 9 kwietnia 2010 roku, znak BPS/KU-034-837/4/10, w sprawie sporządzenia pisemnej opinii w przedmiocie rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (druk senacki nr 836), uprzejmie informuję;

Konieczność dokonania zmian w ustawie z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. Nr 87, poz. 395, z późn. zm.) wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2009 r., sygn. akt: K 49/07, który orzekł, że art. 2 pkt. 2 Ustawy w zakresie, w jakim pomija przesłankę deportacji (wywiezienia) do pracy przymusowej w granicach przedwojennego państwa polskiego, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 Ustawy represją jest deportacja (wywiezienie) do pracy przymusowej na okres co najmniej 6 miesięcy z terytorium państwa polskiego, w jego granicach sprzed dnia 1 września 1939 r., na terytorium:

- a) III Rzeszy i terenów przez nią okupowanych w okresie wojny w latach 1939-1945,
- b) Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i terenów przez niego okupowanych w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 5 lutego 1946 r. oraz po tym

okresie do końca 1948 r. z terytorium państwa polskiego w jego obecnych granicach.

W celu realizacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2009 r., sygn. akt: K 49/07, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej planuje dokonać zmian art. 2 Ustawy w taki sposób, aby przyznać prawo do świadczenia osobom, do których odnosi się ten wyrok. W związku z powyższym projekt ustawy powinien przewidywać rozszerzenie katalogu represji o deportację (wywiezienie) do pracy przymusowej na okres co najmniej 6 miesięcy w granicach terytorium państwa polskiego sprzed dnia 1 września 1939 r. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizowanej ustawy zamierzamy stosować przepisy specjalne. Natomiast w stosunku do osób, którym odmówiono prawa do świadczenia z Ustawy z tego powodu, że nie spełniały wymogu deportacji (wywiezienia) do pracy przymusowej na terytorium III Rzeszy lub ZSRR, planuje się utworzenie przepisów, które umożliwią ponowne złożenie wniosku o przyznanie tego uprawnienia. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej prowadzi obecnie prace na nowelizacją ustawy w podanym powyżej zakresie.

Odnosząc się do przedłożonego przez Pana Przewodniczącego projektu ustawy należy podkreślić, że intencja projektu jest zgodna z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2009 r. Wskazać jednak należy na nieścisłości i braki w projekcie.

W zaproponowanym brzmieniu zdania wstępnego do pkt. 2 w art. 2 ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej [...] usunięto – w porównaniu do brzmienia obowiązującego – wyraz „deportacja”. Konsekwencją tego jest konieczność dokonania zmian w tytule ustawy, jak również w aktach prawnych, które odwołują się do tej ustawy. Ponadto w dodawanym do art. 2 punkcie 3 zaproponowano aby represją w rozumieniu ustawy było „przesiedlenie poza dotychczasowe miejsce zamieszkania”. Propozycja taka jest niespójna z całą ustawą, która posługuje się pojęciem „wywiezienia (deportacji) do pracy przymusowej”, nie zaś pojęciem „przesiedlenia”. Z tego względu należy ujednoclić pojęcia ustawowe.

MINISTER
Jolanta Fedak